АБЕТАРЕ

Е

ГИНЕЗЕ СОЙП

Ѵдѣлѣ іе бобе бѣгдеѣлеі

Ыиеіеи 30 ф-і (1 ф.)

BLSH

СОФІЯ

—

Ндої отуѵіѣскоѣіет сойіе „ѵѣкоовѣіа"
Кѣѣѕто Н. Ґѣѣаѕі. Бобѵгдеі Дондоков № 38.
1900

ABECEJA ϑQHI

L'ALFABET ALBANAIS

TO AARANIKON AAΦABHTON

Cqip.	Fren.	Greq.	Gemb.
A, a	a	α	ar
B, b	b	μπ	bar
C, c	ts	τσ	copo
Ç, ç	tch	τς	çap
D, d	d	ντ	dite
Ð, ð	dh	δ	ðf
E, e	é	ε	rde
Ë, ë	e	η	mbrrà
F, f	f	φ	fúke
G, g	g	γ[κ]	gale
Γ, γ	gue	γκ	garper
H, h	h	χ	hale
I, i	i	ι	mire
J, j	y	ϊ	jave
K, k	k	κ[α]	kise
L, l	l	λ ll	lakor
Λ, λ	lh	λ[ρ]	λambe
M, m	m	μ	meme

Cqip.	Fren.	Greq.	Gemb.
N, n	n	ν	nate
Ñ, ñ	gn	νι	ñeri
O, o	o	ο	ore
Ë, p	p	π	pule
.	q	κ[ε]	qeta
R, r	r	ρ	rip
Rr, rr	rr	ρρ	garp
S, s	s	σ	sy
Sh, sh	sch	ϑ	shale
T, t	t	τ	trim
Th, th	th	θ	ðime
U, u	ou	ου	ulie
V, v	v	β	vaße
X, x	dz	ντζ	xbulture
	dj	ζζ	xumi
Y, y	u	υ	yà
Z, z	z	ζ	zemere
Ż, ż	j	ζι	żapik

Aa, Bb, Cc, Çç, Dd, Ðð, Ee, Ëë, Ff, Gg, Γγ, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Λλ, Mm, Nn, Ñq, Oo, Pp, Qq, Rr, Pp, Ss, Sh, Tt, Θθ, Uu, Vv, Xx, Xx, Yy, Zz, Żp.

Këtë Abetare e ëgzpim nde te fole Gegenïst.

ABETARE

a b c ç d ă ɛ e f g
g h i j k l å m n ŋ
o p q r p s ɕ t ŭ u v
x x y z ʒ

A B C Ç D Ƃ E Ɛ F
G Γ H I J K L Λ M
N И O Ш Q R P S C
T Θ U V X X Y Z Ʒ

a ɛ e i o u y

b c ç d ä f g g h j k l ƛ
m n ŋ p q r p s ɕ t ŭ v x
x z ʒ

PRST

a	ɛ	e	i	o	u	y
ab	ɛb	eb	ib	ob	ub	yb
ac	ɛc	ec	ic	oc	uc	yc
aç	ɛç	eç	iç	oç	uç	yç
ad	ɛd	ed	id	od	ud	yd
að	ɛð	eð	ið	oð	uð	yð
af	ɛf	ef	if	of	uf	yf
ag	ɛg	eg	ig	og	ug	yg
aɡ	ɛɡ	eɡ	iɡ	oɡ	uɡ	yɡ
ah	ɛh	eh	ih	oh	uh	yh
aj	ɛj	ej	ij	oj	uj	yj
ak	ɛk	ek	ik	ok	uk	yk
al	ɛl	el	il	ol	ul	yl
aƛ	ɛƛ	eƛ	iƛ	oƛ	uƛ	yƛ
am	ɛm	em	im	om	um	ym
an	ɛn	en	in	on	un	yn

a	ɛ	e	i	o	u	y
aɳ	ɛɳ	eɳ	iɳ	oɳ	uɳ	yɳ
ap	ɛp	ep	ip	op	up	yp
aɋ	ɛɋ	eɋ	iɋ	oɋ	uɋ	yɋ
ar	ɛr	er	ir	or	ur	yr
aɾ	ɛɾ	eɾ	iɾ	oɾ	uɾ	yɾ
as	ɛs	es	is	os	us	ys
aʂ	ɛʂ	eʂ	iʂ	oʂ	uʂ	yʂ
at	ɛt	et	it	ot	ut	yt
aθ	ɛθ	eθ	iθ	oθ	uθ	yθ
av	ɛv	ev	iv	ov	uv	yv
ax	ɛx	ex	ix	ox	ux	yx
aχ	ɛχ	eχ	iχ	oχ	uχ	yχ
az	ɛz	ez	iz	oz	uz	yz
aʐ	ɛʐ	eʐ	iʐ	oʐ	uʐ	ʏʐ

a	ɛ	e	i	o	u	y
ba	bɛ	be	bi	bo	bu	by
ca	cɛ	ce	ci	co	cu	cy
ça	çɛ	çe	çi	ço	çu	çy
da	dɛ	de	di	do	du	dy
ða	ðɛ	ðe	ði	ðo	ðu	ðy
fa	fɛ	fe	fi	fo	fu	fy
ga	gɛ	ge	gi	go	gu	gy
ga	gɛ	ge	gi	go	gu	gy
ha	hɛ	he	hi	ho	hu	hy
ja	jɛ	je	ji	jo	ju	jy
ka	kɛ	ke	ki	ko	ku	ky
la	lɛ	le	li	lo	lu	ly
ʎa	ʎɛ	ʎe	ʎi	ʎo	ʎu	ʎy
ma	mɛ	me	mi	mo	mu	my
na	nɛ	ne	ni	no	nu	ny

a	ɛ	e	i	o	u	y
ŋa	ŋɛ	ŋe	ŋi	ŋo	ŋu	ŋy
pa	pɛ	pe	pi	po	pu	py
qa	qɛ	qe	qi	qo	qu	qy
ɾa	ɾɛ	ɾe	ɾi	ɾo	ɾu	ɾy
ɽa	ɽɛ	ɽe	ɽi	ɽo	ɽu	ɽy
sa	sɛ	se	si	so	su	sy
ʂa	ʂɛ	ʂe	ʂi	ʂo	ʂu	ʂy
ta	tɛ	te	ti	to	tu	ty
θa	θɛ	θe	θi	θo	θu	θy
va	vɛ	ve	vi	vo	vu	vy
xa	xɛ	xe	xi	xo	xu	xy
χa	χɛ	χe	χi	χo	χu	χy
za	zɛ	ze	zi	zo	zu	zy
ʒa	ʒɛ	ʒe	ʒi	ʒo	ʒu	ʒy

pi ha pi sŷ ɛp yt pa kɛ tl na
ar yλ sa gu ju ku qɛ a po yh
u oj ea do di ãɛ hî ãi ky øi
vɛ ah ŋi dy lm yt me te i ja
çe ki ka la pa ða ty zê ge lɛ
ðɛ pɛ as is mɛ ɛn mî bɛ ða fɛ
gî ji li ra rɛ po sɛ sl ãî vɛ
vu xe zi zu hû or uŋ ɛh ŋa lɛ

---

a-qe pa-ke ka-qe a-ne va-λɛ pu-ne
lu-me gu-me ar-me ju-vɛ a-lj ga-ti
a-tŷ ke-tû nɛ-vɛ u-je bu-ke ka-λl
pɛ-me mâ-me a-te eo-pe ko-λe dɛ-lɛ
as-tû ða-ne do-re bo-te ko-he qi-mɛ
pi-ke zo-ge ea-pe eo-he ra-se go-je
go-be bu-ze lo-pe fy-λe fu-re fa-qɛ
pu-le a-re u-re ka-le pɛ-le ça-pe
va-ðe gu-ne vɛ-ne.

---

ke-nɛ-te ba-ge-tí a-fe-re ɛe-λi-ne ma-le-te
fú-ɛa-te ke-mi-ɛe ke-pu-ee ku-si-ja qy-tɛ-tɛ
an-mi-ke mi-qe-sí fá-qɛ-za é-dɛ-ze vá-λe-ze
hâ-ne-za vé-tu-λe qɛ-pa-λa ka-tu-nɛ ke-su-le
go-va-te ha-po-va fi-to-vɛ a-hɛ-rɛ pa-ke-ze

a	ɛ	e	i	o	u	y
baŋ	bɛŋ	beŋ	biŋ	boŋ	buŋ	byŋ
cap	cɛp	cep	cip	cop	cup	cyp
çaq	çɛq	çeq	çiq	çoq	çuq	çyq
dar	dɛr	der	dir	dor	dur	dyr
ãap	ãɛp	ãep	ãip	ãop	ãup	ãyp
fas	fɛs	fes	fis	fos	fus	fys
gas	gɛs	ges	gis	gos	gus	gys
gat	gɛt	get	git	got	gut	gyt
haĩl	hɛĩl	heĩl	hiĩl	hoĩl	huĩl	hyĩl
jav	jɛv	jev	jiv	jov	juv	jyv
kax	kɛx	kex	kix	kox	kux	kyx
lax	lɛx	lex	lix	lox	lux	lyx
λaz	λɛz	λez	λiz	λoz	λuz	λyz
maẓ	mɛẓ	meẓ	miẓ	moẓ	muẓ	myẓ
nab	nɛb	neb	nib	nob	nub	nyb

a	ɛ	e	i	o	u	y
ɳac	ɳɛc	ɳec	ɳic	ɳoc	ɳuc	ɳyc
paç	pɛç	peç	piç	poç	puç	pɅç
qad	qɛd	qed	qid	qod	qud	qyd
rað	rɛð	reð	rið	roð	ruð	ryð
sag	sɛg	seg	sig	sog	sug	syg
sǝŋ	sɛŋ	seŋ	siŋ	soŋ	suŋ	syŋ
ðaj	ðɛj	ðej	ðij	ðoj	ðuj	ðyj
vak	vɛk	vek	vik	vok	vuk	vyk
xal	xɛl	xel	xil	xol	xul	xŷl
xaʌ	xɛʌ	xeʌ	xiʌ	xoʌ	xuʌ	xŷʌ
zam	zɛm	zem	zim	zom	zum	zŷm

vaj pus pak faj qɛn gur gys das
pyʌ mal kus vɛs bar dɛp viç sof
slʌ gɛn hiq ɳof çip qys sul vop
lak bir fat vað bɛp fyt lɛf qan
qɛs sɛf hap kos pap við dɛt zok
sok lɛs mur rob pyp duk lɛð ður

mas-naj per-ɛɛs le-per ɛɛ-ant a-nɛj af-ron
per-qɛs ber-tet per-piq ke-nɛj ɛɛ-mon per-tɛj
len-gim mɛn-tar ver-tet ɛer-bon pun-tor lev-dim
baɣ-dar per-vɛs an-mik keç-miλ feu-giλ kun-ter
me-qɛs ða-ner bu-mat gar-pɛn lak-nar dri-ta
dim-ni mra-mja kap-ɛon vo-ter fer-gon per-gɛg
mu-nim lar-gón lak-moj hel-mɔs lo-par pel-cet
dru-var pλa-ma gru-nar phu-hun bri-mur per-pɔs

---

kuj-toj-ɛin fer-goj-ɛin ker-koj-ɛin
an-mi-ket af-ron-tɛ ti-ra-nas
ɛen-per-pi kap-si-jat ku-si-ja
paj-ton-tɛ mer-zit-ni pu-mu-λak
per-piq-ɛin kaλ-xɛj-ɛin ur-ðe-noj
pɛr-noj-tɛ fu-ɛa-rak kor-ðe-tar
mɛn-goj-tɛ ger-viɛ-tɛ per-pid-çem
per-hɛr-çem fu-goj-tɛ not-ta-ret

---

a	æ	e	i	o	u	y
afs	æfs	efs	ifs	ofs	ufs	yfs
alm	ælm	elm	ilm	olm	ulm	ylm
ant	ænt	ent	int	ont	unt	ynt
arð	ærð	erð	irð	orð	urð	yrð
asp	æsp	esp	isp	osp	usp	ysp
ast	æst	est	ist	ost	ust	yst
azm	æzm	ezm	izm	ozm	uzm	yzm
aʒd	æʒd	eʒd	iʒd	oʒd	uʒd	yʒd
bark	berk	berk	birk	bork	burk	byrk
çaft	çæft	çeft	çift	çoft	çuft	çyft
daſç	dæſç	deſç	diſç	doſç	duſç	dyſç
ðamp	ðæmp	ðemp	ðimp	ðomp	ðump	ðymp
gant	gænt	gent	gint	gont	gunt	gynt
last	læst	lest	list	lost	lust	lyst
vart	vært	vert	virt	vort	vurt	vyrt
goʒd	gæʒd	geʒd	giʒd	goʒd	guʒd	gyʒd

Hæsk gurð elb vest gærð prāg varg dusk
pyāz qift lams ðemp gemp pemp ast gust
gist njk bůlk mærð kaālm erð āump qrpð
selk int piæq hark qark furk qælb ðump
ðelb kerb hælm lang tīrk mjæs mæst munt
burk funt fort derð bist host hæst āyð vysk

a	e	ɛ	i	o	u	y
bra	bre	brɛ	bri	bro	bru	bry
cfa	cfe	cfɛ	cfi	cfo	cfu	cfy
çka	çke	çkɛ	çki	çko	çku	çky
dja	dje	djɛ	dji	djo	dju	djy
fla	fle	flɛ	fli	flo	flu	fly
gl̃a	gl̃e	gl̃ɛ	gl̃i	gl̃o	gl̃u	gl̃y
kpa	kpe	kpɛ	kpi	kpo	kpu	kpy
mba	mbe	mbɛ	mbi	mbo	mbu	mby
ŋga	ŋge	ŋgɛ	ŋgi	ŋgo	ŋgu	ŋgy
ɲɛa	ɲɛe	ɲɛɛ	ɲɛi	ɲɛo	ɲɛu	ɲɛy
sta	ste	stɛ	sti	sto	stu	sty
spa	spe	spɛ	spi	spo	spu	spy
tra	tre	trɛ	tri	tro	tru	try
vpa	vpe	vpɛ	vpi	vpo	vpu	vpy
xba	xbe	xbɛ	xbi	xbo	xbu	xby
xva	xve	xvɛ	xvi	xvo	xvu	xvy
zda	zde	zdɛ	zdi	zdo	zdu	zdy
ɛxa	ɛxe	ɛxɛ	ɛxi	ɛzo	ɛxu	ɛxy

Blɛ frć ɛxɛ ŋga psɛ tra flɛ vra kl̃ɛ
mɛi pra ɛda vrɛt prɛt kris prift flet prɛk
fɛas trap dru zjarm zjarl̃ krah vrap strat flok
bin ŋgau ŋgrɛ ɛvɛs brɛz ɛxɛh ŋgɛt trim ɛçɛf
ɛau djelm plɛq plot plank stap skop gra vlɛs
ŋgaã brl tre ɛxĩr ŋgiŋ trl̃ treg tjer stam
skam skɛl sklet gruɛt krym ŋgrof.

---

au	eu	iu
Qau	vrau.	Θeu	ðeu.	Θiu	miu.

Xgstesi (ʃ)

Ke-tú a-ty a-tí ke-tá tas-tí ke-nó me-sím ha-pón, Vúj-tu-ne má-ra-si ŋé-re-zit vé-tu-àe á-fe-re pó-tu-àe. Qén-ke-sin lís-ta-zi dás-ke-sin pás-ke-sin nó-ðe-sin.

Traŋa (^)

Fré mé á pò ðé sy drû dre hi

Cuaqza (')

Hune e-mire	=	pun' e-mire
fuse e-pane	=	fus' e-pane
lule e-malit	=	lul' e-malit
sʃui i ŋeriut	=	sʃu' i ŋeriut
nðs e mbare	=	nð' e mbare
maja e lisit	=	maj' e lisit
çe do	=	ç' do, x' do
se di	=	z' di

Ŋekjau (')

Me e ða	=	mâ ða
i e ða	=	já ða
te e çoj	=	tá çoj
imt eme	=	im' mé

Lëljeza [-]

Dere-gate sy-zí kry-qytet i-mire.

Hi mal' i nalte. — Ca fuca te gana. — Dy lisa te meßeŋ. — Hun' e-lavderuar. — F'jal' e amel. — Bup trim. — Hlak i perpuqun. — Djem t' urte. — Les ßeme. — Qumest lope. — Lekure kau. — Ere vioλeze. — Lale stogu. — Rob' i Herendise. — Jet' e periut. — Dit' e verese. — Nat' e dimnit. — Hike siu. — Flok vdore. — Biet kali, — — Muλi me ere. — Gtepí me rasa. — Kacoλe me kaste. — Qipi me bar. — Fcë druni. — Lekure garpeni. — Mez' i ditese. — Fymes' e natese. — Hlaku i katunit. — Bariu i bagetise. — Qeng' i pire. — Dels syzke. — Dasi plak. — Gelvozge qepe. — Kuje druni. — Djal punetór.

Delεja na ep leste. — Kau na lerón arene. — Lopa na ep qumestin. — Kalit i hipim. — Gomarin e ŋparkojme. — Hula na ben vete. — Fëli na qun nga gumi. — Mesojsi na mesón te skrujm. — Bupi fiton gëne. — Gruja këza stepine. — Hlaku urdhenon te rijte. — I urti neron prinie. — I dituni mesón te paditunit. — Ditunia e neron gerine. — Mesimi e ston mendjene. — Fjal' e amel xbut zëe t' égerin.—Fjal' e hidet helmon zemern.—Te miren' e do sicili. — I ligu merzit vete vetehene. — Hertojsi metet úsem.—Hunetori este kurdo i ŋgiqet' e i nves. —Kus s'punon lete mos haje.—Fumi s' e ŋgiŋ barkun.

---

a b c ç d ð e ë f g gj h i j k
l ll m n ɲ o p q r rr s sh t th
u v x xh y z zh

A B C Ç D Ð E Ë F G Gj H
I J K L Ll M N Nj O P Q R
Rr S Sh T Th U V X Xh Y Z Zh

Mbuʎen te-tjerete, ha ti: miʎ ti, te hane te-tjerete

[N' pubë Tirane]

Ai plak nëut-dete vjen po mbi.dhe yi u.li. Ai mret qi akojte atje prane ∫endit nga kjo pune, me pyti plakun:

— Kur ke sprese te apo pem ky drû qi je tu' mje.dë?

— Has tri-dete vjet da plaku.

— Po, ke sprese ti te poje me tri-dë vjet qi te kan pëme prij koli? i da mreti.

— Jo, da plaku, po mbua.dhe te tjerete, han-gra me, mbie.dh me, te hane te tjerete.

Mreti e pelgeu nume ket fjal, me nxori yi qese me floriq e ja da plakut.

— Oikë na çoçit e ña pemen ky drû! de-piti plaku.

Ken êst florí

[N' gabe Tirane]

Hi bulk plak kur dot vdiste flepiti te tre t' bijt pran ene u fla: „O bijt' e mi! n' aret qi kam pund gjâ jeten t' ene e qi me drifiet t' saj u kam meqý e u kam sjeâ ne ket moq, n' at' are kam meçef per ju qi etam me florí; germon-je feâ ene kerkon-je mir nyç ke të geni, ene astú s' kini me heq kup vorfní". Mas si vdiq plaku te tre vâaznít bon si u fla i ati, e mot per mot levroniu feâ e nç feâ, e etama s'u-gjinte! por ksi menyret ara t' ýpunue mir, jepte mot e per mot më zeper, e si qitnin bukn' e epis, u teproute ene eum per me sit, e t' boâat qi fitojsin i etisin ne qi etam qi ne pak' koh ýpuue me flori; aherc euâat muren vest randesin e fjales se plakut.

Cqipetaret n' Cqipni

[N' gabe Elbasanl]

Ne Cqipetaret qrrez jemi a po kafse? jemi qerez e qeriu dahet nga kafset me dituni. Neve Cqipetaret, na kane praps nga ditmija; per ket pun jemi kerkojes jo vetem te marrti, po fle ne gjâ

Evropa; âon qi Evropa n' emrit t' qerzis punon sa-me, po vetem per Gqiperin s' ka punú. Sot per sot n' Gqipni mesojne katre guhna: greqistja n' Janin e ne ca vende t' Manastirit; slavistja ne Manastir e ne Kosove; rumanistja n' Manastir âe ikâ-listja n' Gkodre; baske me keto guhna us-qehen âe katre mendje ne memâe tène; Greku âe Slaavi Tyrkun e pernin, pa âe Gqipetarin po ker-koja t'a humbasin. Mas nparjevet, nga gjâ sa kun sýn n' Gqipni vetem Slaavi ka per te fituar, Bulgari, t' cilit i nif Rusija qi ast e par e tese orfo-âokse. Ilô, Gqipnija gjâ rezikun nga Bulgaret âe ca nga Serbi e nga Mal' i Zi e ka. Nga lakminet e fqivet ne qeveri e Tyrkut este fort ne rezik.

Ilse pra qeverija (hyqymsmi) s' i ep lirin e guhes Gqipetarevet? se kjo guha i habet mar i hekurt armiqet, e s' i le to hedin stekun. I'âî keto t' keqija qe heqim sot nga armiqte, te tana vine nga ajo qe s' kemi skolle n' gubet tène.

. . . . Vec se me skolla eqip ast spetimi, se skoâat jan qi arme me qi fuqi te maâe, qi gjâ qe-rezija te mestiâen s' munt t' i pine kundre, sâe qerin e tij e qun zot ne vênt te tij âe qiri te qyteterusr.

(Nga Kalen. „Koubisr" 1909)

Fɛja (bɛsa)

[N' gjuh te Dibres]

Zoti mɛ te mall te ti, na ðote te falɛmi per Të; kupe-kujt kɛç te mos i bojmɛ, soku sokne t'a duam, nga vetja te mos ɛ ndajmɛ; atë sɛu qe per vethɛ ɛ dum, ɛnɛ per qetrin t'a kerkojmɛ, ato qe s' ɛ dën per vethɛ ɛnɛ per qetrin te mos ɛ dum. Vrasje, vjeſje, pɛu, nakar, te perqesur, te purfuzum ne mjet te mos kimi.

Kúr-ani lavduron ditunine, san ɛpesiren; qeriu mɛ dituní ɛ mer ves maſlesín' ɛ Hernise. Mɛ dituní ruhet memeſɛu, mɛ daɛuni te memeſɛut strengohet fɛja. Andaj duhet qeriu te dɔu memeſɛn ɛ te mendohet per të ɛ per kombesi. I miri jon (Muhameti) ka ſane: „Daɛuni ɛ memeſɛut vjen nga bɛsa".

Kjo daɛuni nuke bohet mɛ te ſane fjalen: „ɛ da memeſɛne"; po kjo daɛuni ka ayjet ɛ puget ɛ veta; memeſɛtaret mɛ i kujtú, per to piðeqe mɛ serbetú. Her ketá qeres qe xinden ne serbetí te kombit, i miri jon urðenon: „I par i kombit est ay q' ɛ serbetón".

[Nga Frpeſtje' i Hoxe Vokes]

Kah ana nandéut*)

[N' gah Ukodre]

I dastun fórt ast ñeu ku na kena çil sýt, po ký ren nük ast tieter veç qi eop tok e ñeut qi ast ban gati dý milidn nieres, t' eiät jan qi gakut e qi gjuhet, e kio ñipet Ogypni.

Ogypnia motit ka ken e qoftun e permenun e e-darastun prej pid' komeve tjera; por kjo toi nrj n' t' ep, tui mos me dast gjuhen e seqi soqin, sot nuk qehet gadi per kup-gá, e ginet veç nen mretin e Turqis.

Nandéu ast nána qi n do t' miren t' giñve, e. né t' giñve na duhet m' e dast e me i vjeft. Dastuija e nandéut nuk duhet me ken veç me fjal, por me t' hame. Hor me pa- nandéu dobi, duhet me ken gint e saj t' dastun n' zémer, t' vjétsym, t' paprituśem, besnik e t' nöqjusum. I" papúnt e trudtórt nuk i kin venit tjéter, veç mâre.

Ne kapsim me koh knimet e rugen e mir, n' e nzrójsim gjuhen tón, azbót per qiném kena me i qit venit fsqe t' bard.

[Ng' abetar' e Gaspor Bennsit]

*) Zoti G. Bennsi kiá ekzamon patur.

BKSH

BLSH